

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2003 Julkaistu Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 2003 N:o 1129—1134

SISÄLLYS

N:o		Sivu
1129	Laki sähkön alkuperän varmentamisesta ja ilmoittamisesta	3863
1130	Laki sähkömarkkinalain 9 ja 14 §:n muuttamisesta	3868
1131	Laki ydinenergialain muuttamisesta	3869
1132	Valtioneuvoston asetus korkeakoulututkintojen järjestelmästä annetun asetuksen muuttamisesta	3872
1133	Valtioneuvoston asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen muuttamisesta	3875
1134	Valtioneuvoston asetus kirkon keskusrahastosta annetun lain täytäntöönpanosta annetun asetuksen 13 §:n muuttamisesta	3878

N:o 1129

Laki

sähkön alkuperän varmentamisesta ja ilmoittamisesta

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tällä lailla säädetään menettelyistä, joita käyttäen voimalaitoksen haltija voi varmentaa erikseen säädetyillä tuotantotavoilla ja erikseen säädetyistä energialähteistä tuottamansa sähkön alkuperän sekä sähkön alkuperän ilmoittamista koskevista sähkönmyyjän vähimmäisvelvoitteista. Sähkön alkuperän varmentamisessa voidaan käyttää tässä laissa

säädetyin sähkön alkuperätakuun asemasta myös muita varmennustapoja.

2 luku

Sähkön alkuperän varmentaminen

2 §

Sähkön alkuperätakuu

Sähkön alkuperätakuu sisältää tiedon sähkön tuotantotavasta ja sen energialähteistä sekä maininnan tuotantoajankohdasta ja -paikasta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää, että sähkön alkuperätakuun tulee

HE 95/2003
TaVM 3/2003
EV 58/2003

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/77/EY (32001L0077); EYVL N:o L 283, 27.10.2001, s. 33
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/54/EY (32003L0054); EYVL N:o L 176, 15.7.2003, s. 37

sisältää myös muita sähkön tuotantotapaa ja sen energialähteitä koskevia tietoja.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään sähkön tuotantotavat ja energialähteet, joista peräisin olevalle sähkölle myönnetään alkuperätakuuta tämän lain mukaisesti.

3 §

Alkuperätakuun myöntäminen

Järjestelmävastuuseen määrätyn kantaverkonhaltijan tehtävänä on myöntää sähkön alkuperätakuuta sähkömarkkinoiden osapuolten kannalta tasapuolisella ja syrjimättömällä tavalla. Alkuperätakuun myöntämiseen liittyvän palvelun hinnoittelun on oltava kohtuullista. Palvelun myyntiehdot ja -hinnat tulee julkaista.

Sähkön alkuperätakuu on myönnettävä pyynnöstä tämän lain soveltamispiiriin kuuluvalla tuotantotavalla tuotetulle sähkölle ja tämän lain soveltamispiiriin kuuluvista energialähteistä tuotetulle sähkölle, jos:

- 1) sähkön tuotantotapa ja sen energialähteet on varmennettu tämän lain mukaisesti; ja
- 2) hakija on ilmoittanut alkuperätakuun myöntämisen edellyttämät tiedot alkuperätakuun myöntäjälle.

4 §

Voimalaitoksen tuotantotavan ja sen käyttämien energialähteiden varmentaminen

Arviointilaitoksen on varmennettava voimalaitoksen tuotantotapa ja sen käyttämät energialähteet ennen kuin voimalaitoksen tuottamalle sähkölle voidaan myöntää alkuperätakuuta. Varmennus on voimassa valtioneuvoston asetuksella säädettävän määräajan. Varmennus on sen voimassaoloaikana uudistettava, jos voimalaitoksen tuotantotavan tekniset ominaisuudet tai sen käyttämät energialähteet muuttuvat aikaisempaan varmennukseen nähden tavalla, joka vaikuttaa tai voi vaikuttaa alkuperätakuiden myöntämiseen voimalaitoksen tuottamalle sähkölle. Valtioneuvoston asetuksella voidaan lisäksi säätää, että muuhun varmennusjärjestelmään perustuva varmennus rinnastetaan tässä laissa säädettyyn varmennukseen.

Arviointilaitoksen antaman varmennustodistuksen tulee sisältää alkuperätakuun myöntämisessä tarvittavat tiedot voimalaitoksen tuotantotavasta ja sen käyttämistä energialähteistä sekä vahvistuksen sille, että voimalaitoksen tuottama sähkö täyttää alkuperätakuun myöntämisen edellytykset. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä varmennuksesta ja varmennustodistuksen sisältämistä tiedoista.

5 §

Tietojen antaminen voimalaitoksen tuotantotavasta ja energialähteistä

Voimalaitoksen haltijan on ilmoitettava alkuperätakuun myöntäjälle tiedot sähkön tuotantotavasta sekä niistä energialähteistä, joita voimalaitos on käyttänyt sähkön alkuperätakuun kohteena olevan sähkömäärän tuottamiseen. Voimalaitoksen haltijan tulee huolehtia siitä, että käytettyä tuotantotapaa ja käytettyjä energialähteitä koskevien tietojen luotettavuus voidaan varmistaa vähintään kuuden vuoden ajan sen kalenterivuoden päättymisestä, jota tiedot koskevat. Tarkempia säännöksiä ilmoitusmenettelystä sekä tuotantotapaa ja energialähteitä koskevien tietojen säilyttämisestä voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

6 §

Alkuperätakuun epäminen määräajaksi

Energiamarkkinavirasto voi kieltää myöntämästä sähkön alkuperätakuuta voimalaitoksen haltijalle, joka on hakenut sähkön alkuperätakuuta tai jolle sellainen on myönnetty, enintään kahden vuoden pituiseksi määräajaksi, jos voimalaitoksen haltija on sähkön alkuperätakuun saadakseen antanut virheellisiä tietoja arviointilaitokselle tai alkuperätakuun myöntäjälle taikka jättänyt antamatta arviointilaitokselle tai alkuperätakuun myöntäjälle tietoja ja tästä menettelystä on ollut seurauksena, että sähkön alkuperätakuu on myönnetty perusteettomasti tai todellisuudessa tuotettua määrää olennaisesti suuremmalle sähkömäärälle.

Arviointilaitoksen ja sähkön alkuperäta-

kuun myöntäjän on ilmoitettava Energiamarkkinavirastolle, jos se epäilee voimallisuuden haltijan menetelleen 1 momentissa tarkoitettulla tavalla.

7 §

Arviointilaitos

Arviointilaitoksella tarkoitetaan tässä laissa Energiamarkkinaviraston hyväksymää ETA-alueella toimivaa yhteisöä tai laitosta, joka täyttää arviointilaitokselle asetettavat vaatimukset.

8 §

Arviointilaitokselle asetettavat vaatimukset ja arviointilaitoksen hyväksyminen

Arviointilaitoksen tulee täyttää seuraavat vaatimukset:

1) laitos on toiminnallisesti ja taloudellisesti riippumaton sellaisista tahoista, joilla on asiassa välitön tai välillinen etu;

2) laitoksen henkilökunnalla on hyvä tekninen ja ammatillinen koulutus sekä riittävän laaja-alainen kokemus toimintaan perehdyttävissä tehtävissä; sekä

3) laitoksella on luotettavaksi arvioitu ja valvottu menetelmä, jonka avulla sähkön alkuperän vaatimustenmukaisuus varmistetaan, sekä asianmukaiset ohjeet toimintaa ja sen seurantaa varten.

Energiamarkkinaviraston on hyväksyttävä vaatimukset täyttävä yhteisö tai laitos tässä laissa tarkoitetuksi arviointilaitokseksi. Hyväksyminen voidaan antaa määräajaksi, jos siihen on erityinen syy.

9 §

Arviointilaitoksen toimintaa koskevista muutoksista ilmoittaminen

Arviointilaitoksen on ilmoitettava Energiamarkkinavirastolle toimintaansa koskevista muutoksista, joilla on vaikutusta asetettujen vaatimusten täyttämiseen.

10 §

Arviointilaitoksen hyväksymisen peruuttaminen

Jos arviointilaitos toimii säännösten vastaisesti taikka ei täytä hyväksymiselle asetettuja vaatimuksia, Energiamarkkinaviraston on kehoitettava arviointilaitosta korjaamaan puutte määräajassa. Jos puutetta ei korjata määräajassa, Energiamarkkinavirasto voi peruuttaa hyväksymisen.

3 luku

Sähkön alkuperän ilmoittaminen

11 §

Sähkön alkuperän ilmoittaminen sähkölaskussa ja myynninedistämisineistossa

Sähkönmyyjän tulee ilmoittaa sähkönkäyttäjille suunnatuissa sähkölaskuissa tai niiden liitteissä sekä myynninedistämisineistossa Suomessa myymänsä sähkön alkuperää koskevia tietoja seuraavasti:

1) sähkönmyyjän edellisen kalenterivuoden aikana myymän sähkön tuottamiseen käytettyjen energialähteiden osuudet suhteessa myydyn sähkön kokonaismäärään; sekä

2) viittaus julkisiin tietolähteisiin, joissa on saatavilla tietoja sähkönmyyjän edellisen kalenterivuoden aikana myymän sähkön energialähteistä syntyneistä hiilidioksidipäästöistä ja radioaktiivisista jätteistä.

Sähkönmyyjän tulee huolehtia siitä, että 1 momentissa tarkoitettujen tietojen luotettavuus voidaan varmistaa vähintään kuuden vuoden ajan sen kalenterivuoden päättymisestä, jota tiedot koskevat.

Sähköntuottaja, sähkön maahantuoja ja sähkönmyyjä ovat velvollisia antamaan sähkön ostajalle tämän pyynnöstä tiedot, jotka sähkön ostaja tarvitsee kaupan kohteena olevasta sähköstä 1 momentissa säädetyn velvoitteen täyttämiseksi.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

- 1) sähkön alkuperän ilmoittamistavasta;
- 2) sähkön energialähteiden osuuksien laskemistavasta;
- 3) sähkön energialähteistä syntyneiden hii-

lidioksidipäästöjen ja radioaktiivisten jätteiden määrän laskemistavasta; sekä

4) ilmoitusveloitteen piiriin kuuluvien tietojen säilyttämisestä.

4 luku

Täydentävät säännökset ja voimaantulo

12 §

Valvonta

Energiamarkkinaviraston tehtävänä on valvoa tämän lain noudattamista.

Tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten estämättä valvotaan kuluttajan-suojalain (38/1978) nojalla markkinoinnin lainmukaisuutta markkinoitaessa sähköä kuluttajille.

13 §

Tietojen antaminen Energiamarkkinavirastolle

Voimalaitoksen haltija, joka on hakenut sähköän alkuperätakuuta tai jolle sellainen on myönnetty, on velvollinen kehotuksesta antamaan sähköän alkuperätakuiden oikeellisuuden valvomiseksi Energiamarkkinavirastolle voimalaitoksensa tuotantotapaa ja sen käytämiä energialähteitä sekä sen tuottamia sähkömääriä koskevia tietoja.

Järjestelmävastuuseen määrätty kantaverkonhaltija ja arviointilaitos ovat velvollisia kehotuksesta antamaan Energiamarkkinavirastolle tietoja, jotka ovat tarpeen sähköän alkuperätakuiden oikeellisuuden tai tämän lain 2 luvussa säädettyjen velvoitteiden valvomiseksi.

Sähkönmyyjä on velvollinen kehotuksesta antamaan Energiamarkkinavirastolle myymänsä sähköän energialähteitä koskevia tietoja, jotka ovat tarpeen tämän lain 3 luvussa säädettyjen velvoitteiden valvomiseksi.

Energiamarkkinavirastolla on oikeus tarkastaa tietojen oikeellisuus valvottavan hallinnassa olevissa tiloissa, jotka eivät kuulu kotirauhan piiriin.

14 §

Pakkokeinot

Jos joku rikkoo tai laiminlyö tässä laissa tai sen nojalla annetuissa säädöksissä säädettyjä velvoitteitaan, Energiamarkkinaviraston on velvoitettava hänet korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä.

Energiamarkkinavirasto voi asettaa 1 momentissa tarkoitetun velvoitepäätöksensä taikka tässä laissa säädettyä tietojenantovelvoitetta koskevan päätöksensä tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakon asettamisessa ja sen tuomitsemisessa maksettavaksi noudatetaan uhkasakkolaissa (1113/1990) säädettyä menettelyä.

15 §

Alkuperätakuiden myöntäjän ja arviointilaitoksen velvoitteet niiden hoitaessa julkista hallintotehtävää

Alkuperätakuiden myöntäjän ja arviointilaitoksen on tässä laissa tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä hoitaessaan noudatettava, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999), sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003), kielilaissa (423/2003) ja hallintolaisissa (434/2003) säädetään. Asiakkaan pyynnöstä voidaan kuitenkin poiketa kielilain vaatimusten soveltamisesta sähköän alkuperätakuussa ja varmennustodistuksessa käytettävän kielen osalta.

16 §

Muutoksenhaku hallintopäätöksistä

Energiamarkkinaviraston tämän lain nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

17 §

Muutoksenhaku alkuperätakuiden myöntäjän ja arviointilaitoksen päätöksistä

Alkuperätakuiden myöntäjän sähköän alkuperätakuuta koskevaan päätökseen ja arvioin-

tilaitoksen varmennustodistusta koskevaan päätökseen saa hakea oikaisua päätöksen antajalta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätökseen on liitettävä oikaisuvaatimusohjeet. Oikaisumenettelystä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Alkuperätakuiden myöntäjän ja arviointilaitoksen oikaisumenettelyssä antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

18 §

Asetuksenantovaltuus

Tarkemmat säännökset tämän lain täytän-

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2003

töönpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

19 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004. Lain 11 §:ssä säädettyä velvoitetta sovelletaan laskuihin ja myynninedistämisaineistoon, jotka toimitetaan sähkökäyttäjille 1 päivänä heinäkuuta 2004 tai sen jälkeen.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ministeri *Paula Lehtomäki*

N:o 1130

Laki**sähkömarkkinalain 9 ja 14 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun sähkömarkkinalain (386/1995) 9 §:n 2 momentti ja 14 §:n 3 momentti seuraavasti:

9 §

Verkonhaltijan tulee pyynnöstä ja kohtuullista korvausta vastaan liittää verkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät sähkökäyttöpaikat ja sähköntuotantolaitokset toimintalueellaan (*liittämisvelvollisuus*). Liittämistä koskevien ehtojen ja teknisten vaatimusten tulee olla tasapuolisia sekä syrjimättömiä ja niissä on otettava huomioon sähköjärjestelmän toimintavarmuuden ja tehokkuuden vaatimat ehdot. Verkonhaltijan tulee julkaista liittämistä koskevat tekniset vaatimukset. Verkonhaltijan tulee antaa liittyjälle tämän pyynnöstä kattava ja riittävän yksityiskohtainen arvio liittymiskustannuksista.

14 §

Verkkopalvelujen hinnoittelussa ei saa olla perusteettomia tai sähkökaupan kilpailua ilmeisesti rajoittavia ehtoja tai rajauksia. Siinä on kuitenkin otettava huomioon sähköjärjestelmän toimintavarmuuden ja tehokkuuden vaatimat ehdot sekä kustannukset ja hyödyt, jotka aiheutuvat sähköntuotantolaitoksen liittamisestä verkkoon.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2003

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Ministeri *Paula Lehtomäki*

HE 95/2003
 TaVM 3/2003
 EV 58/2003

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/77/EY (32001L0077); EYVL N:o L 283, 27.10.2001, s. 33
 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/54/EY (32003L0054); EYVL N:o L 176, 15.7.2003, s. 37

N:o 1131

L a k i**ydinenergiain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2003

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 11 päivänä joulukuuta 1987 annetun ydinenergiain (990/1987) 38 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, lakiin uusi 7 a luku sekä 75 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1420/1994, uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, seuraavasti:

38 §

Valtion ydinjätehuoltorahasto

Edellä 1 momentissa säädettyjen tehtävien lisäksi Valtion ydinjätehuoltorahaston tehtävänä on huolehtia 7 a luvun mukaisesti määräytyvien maksujen perimisestä ja näin kerättyjen varojen jakamisesta.

7 a luku

Asiantuntemuksen varmistaminen

53 a §

Ydinlaitoksen haltijalta kerättävä maksu

Edellä 5 §:ssä säädetyn yleisen periaatteen toteuttamiseksi on sillä,

1) jolla on lupa tämän lain 11 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun yleiseltä merkitykseltään huomattavan ydinlaitoksen käyttöön,

2) jolla on lupa tällaisen ydinlaitoksen rakentamiseen, mutta jolla ei vielä ole lupaa laitoksen käyttöön, tai

3) jonka hakemuksesta valtioneuvosto on tehnyt tällaista ydinlaitosta koskevan periaatepäätöksen, joka on voimassa, mutta johon perustuvaa lupaa laitoksen rakentamiseen ei ole myönnetty,

velvollisuus osallistua sellaisen tutkimustoiminnan rahoittamiseen, jonka tarkoituksena on varmistaa, että jos ilmenee ydinlaitosten turvallisen käytön kannalta uusia seikkoja, joita ei ole ollut mahdollista ottaa ennalta huomioon, viranomaisten saatavilla on riittävästi ja kattavasti sellaista ydinteknistä asiantuntemusta ja muita valmiuksia, joita käyttäen voidaan tarvittaessa viivytyksettä selvittää tällaisten seikkojen merkitystä.

Edellä 1 momentissa säädetty velvollisuus täytetään maksamalla Valtion ydinjätehuoltorahastoon vuosittain maksu, jonka suuruus on 220 euroa kultakin luvassa ilmoitetulta nimellislämpötehon megawatilta tai periaatepäätöksessä ilmoitetulta suurimman lämpötehon megawatilta, tai jos periaatepäätöksen nojalla

on haettu rakentamislupaa, lupahakemuksessa ilmoitetulta nimellislämpötehon megawatilta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan tämä euromäärä säätää pienemmäksi.

Edellä 2 momentin mukaisesti kerätyt maksut on pidettävä erillään Valtion ydinjätehuoltorahaston muista varoista.

53 b §

Jätehuoltovelvolliselta kerättävä maksu

Edellä 5 §:ssä säädetyn yleisen periaatteen toteuttamiseksi on sillä, jolle on tämän lain 43 §:n 2 momentin mukaisesti vahvistettu vastuumäärä, velvollisuus osallistua sellaisen tutkimustoiminnan rahoittamiseen, jonka tarkoituksena on varmistaa, että viranomaisten saatavilla on riittävästi ja kattavasti sellaista ydinteknistä asiantuntemusta ja muita valmiuksia, joita tarvitaan ydinjätehuollon erilaisten toteutustapojen ja menetelmien vertailuun.

Edellä 1 momentissa säädetty velvollisuus täytetään maksamalla Valtion ydinjätehuoltorahastoon vuosittain maksu, jonka suuruus on 0,08 prosenttia edellä 43 §:n 2 momentin mukaisesti vahvistetusta vastuumäärästä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan tämä prosenttiluku säätää pienemmäksi.

Edellä 2 momentin mukaisesti kerätyt maksut on pidettävä erillään Valtion ydinjätehuoltorahaston muista varoista.

53 c §

Erillisvarallisuudet

Edellä 53 a ja 53 b §:n mukaisesti muodostunutta kahta erillisvarallisuutta vähentävät:

1) ne varat, joiden jakamisesta kyseisestä erillisvarallisuudesta on tehty päätös ja jotka on maksettu;

2) maksuvelvollisille 53 e §:n 4 momentin mukaisesti palautetut varat;

3) kyseisen erillisvarallisuuden tallettamisesta, hoitamisesta ja hallinnoinnista aiheutuvat kulut; sekä

4) tutkimushankkeiden rahoittamispäätösten valmistelusta sekä hankkeiden ohjauksesta ja hallinnoinnista aiheutuvat kulut.

Edellä 53 a ja 53 b §:n mukaisesti muodostunutta kahta erillisvarallisuutta kartuttavat maksujen lisäksi:

1) kyseisen erillisvarallisuuden satunnaiset tuotot; sekä

2) ne tutkimushankkeiden rahoittamiseen jaetut varat, jotka rahasto on päättänyt periä takaisin.

Tutkimustoiminnan rahoittamiseen jaettavissa on kumpikin erillisvarallisuus, siltä osin kuin sitä ei ole sidottu 53 d §:n 1 momentin tarkoittamin tutkimushankkeiden rahoittamispäätöksiin ja kuin siihen ei sisälly rahastolle syntyneitä saatavia.

53 d §

Tutkimushankkeiden rahoittaminen

Valtion ydinjätehuoltorahasto rahoittaa kunakin vuonna jaettavissa olevin varoin tutkimushankkeita siten, että:

1) 53 a §:n 3 momentissa tarkoitettua erillisvarallisuudesta rahoitettava hankekokonaisuus tarkoituksenmukaisella tavalla tukee 53 a §:n 1 momentin mukaisen tutkimustoiminnan tarkoitusta;

2) 53 b §:n 3 momentissa tarkoitettua erillisvarallisuudesta rahoitettava hankekokonaisuus tarkoituksenmukaisella tavalla tukee 53 b §:n 1 momentin mukaisen tutkimustoiminnan tarkoitusta.

Edellä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen tutkimushankkeiden on oltava tieteellisesti korkeatasoisia ja niiden tulosten on oltava julkaistavissa ja tuloksien käytettävyys ei saa rajoittua vain yhden luvanhaltijan ydinlaitoksiin.

53 e §

Tutkimusrahoituksen hakeminen, myöntäminen ja takaisinperintä

Kauppa- ja teollisuusministeriö tekee rahastolle esityksen edellä 53 d §:n 1 momentissa tarkoitettujen varojen jakamisesta hankkeiden rahoittamiseen. Ministeriön on ennen esityksensä tekemistä pyydettävä siitä Säteilyturvakeskuksen ja 56 §:n 1 momentissa tarkoitettun neuvottelukunnan lausunto.

Tutkimusrahoitusta myönnetään hakemuk-

sesta. Hakemus osoitetaan kauppaja- ja teollisuusministeriölle. Tutkimusrahoituksen hakemista ja myöntämistä koskevaan menettelyyn sovelletaan lisäksi, mitä valtionavustuslaissa (688/2001) säädetään.

Tutkimushankkeille myönnetyn rahoituksen takaisinperintään sovelletaan, mitä valtionavustuslaissa säädetään. Esityksen myönnetyn rahoituksen takaisinperinnästä rahastolle tekee kauppa- ja teollisuusministeriö.

Jos kauppa- ja teollisuusministeriö esittää, että 53 a tai 53 b §:ssä säädetyn maksuvollisuuden tarkoituksen kannalta ei ole perusteltua käyttää kaikkia 53 c §:n 3 momentin mukaan jaettavissa olevia varoja edellä 53 d §:n 1 momentissa tarkoitettujen tutkimushankkeiden rahoittamiseen, rahaston tulee jättää vastaava osa varoista jakamatta. Jakamatta jääneet varat on palautettava maksajille maksujen suhteessa.

Varojen jakamista ja palauttamista sekä tutkimusrahoituksen hakemista ja takaisinperintää koskevista menettelyistä säädetään tarvittaessa tarkemmin kauppa- ja teollisuusministeriön asetuksella.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2003

Tasavallan Presidentti
TARJA HALONEN

75 §

Muutoksenhaku ja päätöksen täytäntöönpano

Muutosta Valtion ydinjätehuoltorahaston 53 a §:n 2 momentin ja 53 b §:n 2 momentin perusteella tekemään maksun määräämistä koskevaan päätökseen sekä 53 e §:n 4 momentin perusteella tekemään varojen palauttamista koskevaan päätökseen sekä 53 e §:n 1 momentin perusteella tekemään tutkimushankkeen rahoittamista koskevaan päätökseen ja 53 e §:n 3 momentin perusteella tekemään rahoituksen takaisinperintää koskevaan päätökseen haetaan siinä järjestyksessä kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Ministeri *Paula Lehtomäki*

N:o 1132

Valtioneuvoston asetus**korkeakoulututkintojen järjestelmästä annetun asetuksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2003

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty opetusministeriön esittelystä, *kumotaan* korkeakoulututkintojen järjestelmästä 18 päivänä kesäkuuta 1998 annetun asetuksen (464/1998) 3 §:n 1 momentin 3 kohta, sellaisena kuin se on asetuksessa 806/1999, *muutetaan* 1 §:n 3 kohta, 3 §:n 1 momentin 2 kohta, 4 §:n 2 momentti sekä 9 §:n 1 ja 3 momentti, niistä 3 §:n 1 momentin 2 kohta ja 4 §:n 2 momentti sellaisina kuin ne ovat mainitussa asetuksessa 806/1999, sekä *lisätään* asetukseen uusi 9 a § seuraavasti:

1 §

Korkeakoulututkinnot

Korkeakoulututkintoja ovat:

3) ammattikorkeakouluissa suoritettavat ja väliaikaisissa ammattikorkeakouluissa suoritettavat ammattikorkeakoulututkinnot sekä ammattikorkeakoulun jatkotutkinnon kokeilusta annetussa laissa (645/2001) tarkoitetut ammattikorkeakoulun jatkotutkinnot.

3 §

Korkeakoulut

Tässä asetuksessa tarkoitettuja korkeakouluja ovat:

2) ammattikorkeakoulut, joita ovat:
 Arcada – Nylands svenska yrkeshögskola
 Diakonia-ammattikorkeakoulu
 Espoon-Vantaan teknillinen ammattikorkeakoulu
 Etelä-Karjalan ammattikorkeakoulu
 Haaga Instituutin ammattikorkeakoulu

Helsingin ammattikorkeakoulu
 Helsingin liiketalouden ammattikorkeakoulu – Helsingfors yrkeshögskola för företagsekonomi, aikaisemmin Helsingin liiketalouden ja hallinnon ammattikorkeakoulu
 Humanistinen ammattikorkeakoulu
 Hämeen ammattikorkeakoulu
 Jyväskylän ammattikorkeakoulu
 Kajaanin ammattikorkeakoulu
 Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu
 Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu —
 Mellersta Österbottens yrkeshögskola
 Kymenlaakson ammattikorkeakoulu
 Lahden ammattikorkeakoulu
 Laurea-ammattikorkeakoulu, aikaisemmin
 Espoon-Vantaan ammattikorkeakoulu
 Mikkelin ammattikorkeakoulu
 Oulun seudun ammattikorkeakoulu
 Pirkanmaan ammattikorkeakoulu
 Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu
 Rovaniemen ammattikorkeakoulu
 Satakunnan ammattikorkeakoulu
 Savonia-ammattikorkeakoulu, aikaisemmin Pohjois-Savon ammattikorkeakoulu
 Seinäjoen ammattikorkeakoulu
 Svenska yrkeshögskolan
 Tampereen ammattikorkeakoulu

Turun ammattikorkeakoulu – Åbo yr-
keshögskola
Vaasan ammattikorkeakoulu – Vasa yr-
keshögskola
Yrkeshögskolan Sydväst.

4 §

Aikaisemmat korkeakoulut

Edellä 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa mainitut ammattikorkeakoulut ovat aikaisemmin olleet väliaikaisia ammattikorkeakouluja. Arcada – Nylands svenska yrkeshögskola on ollut nimeltään myös Nylands temporära svenska yrkeshögskola. Diakonia-ammattikorkeakoulu on ollut nimeltään myös Väli-
aikainen Diakonia-ammattikorkeakoulu – Temporära Diakoniyrkeshögskola. Haaga Instituutin ammattikorkeakoulu on ollut nimeltään myös Haaga Instituutin hotelli-, ravintola- ja matkailualan väliaikainen ammattikorkeakoulu. Helsingin liiketalouden ammattikorkeakoulu – Helsingfors yrkeshögskola för företagsekonomi on ollut nimeltään myös Helsingin väliaikainen talouden ja hallinnon ammattikorkeakoulu. Jyväskylän ammattikorkeakoulu on ollut nimeltään myös Jyväskylän väliaikainen palvelualojen ammattikorkeakoulu. Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulu – Mellersta Österbottens yrkeshögskola on ollut nimeltään myös Kokkolan väliaikainen ammattikorkeakoulu. Kymenlaakson ammattikorkeakoulu on ollut nimeltään myös Kotkan väliaikainen ammattikorkeakoulu. Oulun seudun ammattikorkeakoulu on ollut nimeltään myös Oulun väliaikainen ammattikorkeakoulu. Svenska yrkeshögskolan on ollut nimeltään myös Vasa temporära tekniska yrkeshögskola. Tampereen ammattikorkeakoulu on ollut nimeltään myös Tampereen väliaikainen teknillinen ammattikorkeakoulu. Turun ammattikorkeakoulu on ollut nimeltään myös Turun väliaikainen teknillinen ammattikorkeakoulu. Aikaisemmin ovat olleet myös Helsingin liiketalouden ammattikorkeakoulun Itä-Uudenmaan väliaikainen ammattikorkeakoulu – Östra Nylands temporära yrkeshögskola vid Helsingfors yrkeshögskola för företagsekonomi, Vantaan

väliaikainen ammattikorkeakoulu, Varsinais-Suomen väliaikainen ammattikorkeakoulu ja Yrittäjien väliaikainen ammattikorkeakoulu.

9 §

Ammattikorkeakoulututkinnot

Ammattikorkeakoulututkintoja ovat:
humanistisen alan ammattikorkeakoulututkinto
kauneudenhoitoalan ammattikorkeakoulututkinto
kulttuurialan ammattikorkeakoulututkinto
liiketalouden ammattikorkeakoulututkinto
liikunnan ammattikorkeakoulututkinto
luonnonvara-alan ammattikorkeakoulututkinto
matkailu- ja ravitsemisalan ammattikorkeakoulututkinto
merenkulun ammattikorkeakoulututkinto
sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto
tekniikan ammattikorkeakoulututkinto.

Ammattikorkeakoulututkintoja ovat myös aikaisempien opetusministeriön päätösten mukaisesti suoritettut:

insinöörin, laboratorioalan, miljöö rakentajan, miljöö rakentamisen, rakennusarkkitehdin, turvallisuusalan, vaatetusalan sekä tekstiili- ja vaatetusalan ammattikorkeakoulututkinnot;

datanomin, kansainvälisen yrittäjän, merkonomi- ja yritystoiminnan ammattikorkeakoulututkinnot;

artenomin, konservaattorin, konservoinnin, konservointialan, kuvataiteen, kuvataiteilijan, kuvataiteen ja viestinnän, käsi- ja taideteollisuuden, käsi- ja taideteollisuusalan, musiikin, teatteri- ja tanssialan, viestintä- ja kuvataidealan sekä viestintäkulttuurin ja kuvataiteen ammattikorkeakoulututkinnot;

liikunnanohjaajan, nuorisotyön ja vapaa-aikatoiminnan sekä vapaa-aikatoiminnan ammattikorkeakoulututkinnot;

matkailun sekä ravitsemis- ja talousalan ammattikorkeakoulututkinnot;

diakonian, diakonian ja kasvatuksen, kuntoutusalan, sosiaalialan, sosiaali- ja kulttuurialan, sosiaali- ja terveysalan, sosiaali-, terveys- ja kasvatusalan sekä terveysalan ammattikorkeakoulututkinnot; sekä

agrologin, hortonomin, maa- ja metsätalouden sekä metsätalousinsinöörin ammattikorkeakoulututkinnot.

9 a §

Ammattikorkeakoulujen jatkotutkinnot

Ammattikorkeakoulun jatkotutkinnon ko-
keilusta annetussa laissa tarkoitettuja ammat-
tikorkeakoulujen jatkotutkintoja ovat:

Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2003

ammattikorkeakoulun liiketalouden jatko-
tutkinto

ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveys-
alan jatkotutkinto

ammattikorkeakoulun tekniikan jatkotut-
kinto.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä
tammikuuta 2004.

Opetusministeri *Tuula Haatainen*

Hallitusneuvos Matti Rajakylä

N:o 1133

Valtioneuvoston asetus**opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2003

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty opetusministeriön esittelystä, *muutetaan* opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 14 päivänä joulukuuta 1998 annetun asetuksen (986/1998) 3 §:n 1 momentti, 8 §:n 1—3 momentti sekä 9, 12 ja 17 §, sellaisena kuin niistä on 8 §:n 3 momentti asetuksessa 327/2000, sekä *lisätään* asetukseen uusi 22 a §, seuraavasti:

3 §

Kielitaitovaatimukset

Rehtorilla tulee olla oppilaitoksen opetuskielessä erinomainen suullinen ja kirjallinen taito.

8 §

Erityisopetusta antavan opettajan kelpoisuus

Perusopetuslain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua erityisopetusta on kelpoinen antamaan henkilö:

1) joka on suorittanut kasvatustieteellisen alan tutkinnoista ja opettajankoulutuksesta annetun asetuksen 14 §:n 1 momentin mukaisen erityisopettajien koulutuksen;

2) jolla on tässä asetuksessa säädetty kelpoisuus antaa luokanopetusta ja joka on suorittanut 1 kohdassa mainitun asetuksen 14 §:n 2 momentissa tai kasvatustieteellisistä tutkinnoista ja opinnoista annetun asetuksen 35 §:ssä tarkoitettua erityisopettajan opinnot; tai

3) joka on suorittanut ylemmän korkeakoulututkinnon sekä 2 kohdassa mainitut erityisopettajan opinnot.

Perusopetuslain 17 §:n 2 momentissa tarkoitettua erityisopetusta on kelpoinen antamaan henkilö:

1) joka on suorittanut kasvatustieteellisen alan tutkinnoista ja opettajankoulutuksesta annetun asetuksen 14 §:n 1 momentin mukaisen erityisopettajien koulutuksen sekä peruskoulussa opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot;

2) jolla on tässä asetuksessa säädetty kelpoisuus antaa luokanopetusta ja joka on suorittanut 1 kohdassa mainitun asetuksen 14 §:n 2 momentissa tai kasvatustieteellisistä tutkinnoista ja opinnoista annetun asetuksen 35 §:ssä tarkoitettua erityisopettajan opinnot; tai

3) jolla on muu kuin 12 päivänä lokakuuta 1984 annetun peruskouluasetuksen 102 §:n 2 momentissa säädetty, tämän asetuksen mukaan aineenopettajalta vaadittava kelpoisuus ja joka on suorittanut 2 kohdassa tarkoitettua erityisopettajan opinnot sekä peruskoulussa

opettavien aineiden ja aihekokonaisuuksien monialaiset opinnot.

Perusopetuslain 17 §:n 2 momentissa tarkoitetuille oppilaille esiopetusta ja kehitysvammaisille oppilaille myös erityisopetusta on kelpoinen antamaan myös henkilö, joka on suorittanut soveltuvan korkeakoulututkinnon sekä kasvatustieteellisen alan tutkinnoista ja opettajankoulutuksesta annetun asetuksen 14 §:n 2 momentissa tai kasvatustieteellisistä tutkinnoista ja opinnoista annetun asetuksen 35 §:ssä tarkoitettut erityisopettajan opinnot. Esiopetusta 17 §:n 2 momentissa tarkoitetuille oppilaille on kelpoinen antamaan myös henkilö, jolla on 7 §:n 2—4 momentissa säädetty esiopetuksen opettajan kelpoisuus ja joka on suorittanut edellä tarkoitettut erityisopettajan opinnot. Avustavana opettajana perusopetuslain 17 §:n 2 momentissa tarkoitetuille oppilaille annettavassa opetuksessa ja saman lain 25 §:n 2 momentissa tarkoitetuille oppilaille annettavassa esiopetuksessa voi toimia myös se, joka on suorittanut soveltuvan korkeakoulututkinnon mutta ei edellä tarkoitettuja erityisopettajan opintoja.

9 §

Kielitaitovaatimukset

Perusopetusta tai esiopetusta antavalla opettajalla tulee olla koulun opetuskielessä erinomainen suullinen ja kirjallinen taito.

Jos opetuskieli on muu kuin koulun opetuskieli tai jos kysymys on perusopetuslain 10 §:n 4 momentissa tarkoitettussa koulussa järjestettävästä opetuksesta, opetusta voi antaa myös henkilö, joka hallitsee opetuksessa käytettävän kielen. Opetushallitus määrää tarvittaessa, miten kielenhallinta osoitetaan.

Ruotsissa opettajankoulutuksen saaneella henkilöllä, joka on suorittanut koulutukseen kuuluvan opetusharjoittelun yksinomaan ruotsin kielellä, katsotaan olevan ruotsinkielisen koulun erinomainen opetuskielen suullinen ja kirjallinen taito. Ruotsinkieliseen kouluun voidaan ottaa muuta luokanopetusta kuin äidinkielen ja kirjallisuuden opetusta antamaan enintään kahdeksi vuodeksi henkilö, joka on suorittanut luokanopettajan tut-

kinnon Norjassa tai Tanskassa, sen estämättä, että opettaja ei ole osoittanut opetuskielen erinomaista suullista ja kirjallista taitoa.

12 §

Kielitaitovaatimukset lukiokoulutuksessa

Lukiokoulutuksessa opettajan tulee hallita opetuksessa käytettävä kieli.

Äidinkielen ja kirjallisuuden aineenopetusta antavalla opettajalla tulee olla kyseisen kielen erinomainen suullinen ja kirjallinen taito.

17 §

Kielitaitovaatimukset ammatillisessa koulutuksessa

Ammatillisessa koulutuksessa opettajan tulee hallita opetuksessa käytettävä kieli. Äidinkielen opetusta antavalla opettajalla tulee olla kyseisen kielen erinomainen suullinen ja kirjallinen taito.

22 a §

Kielitaidon osoittaminen

Tässä asetuksessa tarkoitettu erinomainen suomen tai ruotsin kielen suullinen ja kirjallinen taito osoitetaan suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta valtionhallinnossa annetussa valtioneuvoston asetuksessa (481/2003) säädetyllä tavalla.

Esiopetusta antavalta opettajalta ei vaadita todistusta, jolla osoitetaan suomen tai ruotsin kielen erinomainen suullinen ja kirjallinen taito, jos hän on saanut koulusivistyksensä ja suorittanut kelpoisuuden tuottavat opintonsa samalla kielellä.

Koulutuksen järjestäjä arvioi 3 §:n 2 momentissa, 12 §:n 1 momentissa ja 17 §:n 1 momentissa tarkoitettun kielenhallinnan riittävyyden.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

Opetuskielen erinomaista suullista ja kirjallista taitoa ei vaadita rehtorilta eikä perusopetusta tai esiopetusta antavalta opettajalta, joka on tämän asetuksen voimaan tullessa

voimassa olleiden säännösten mukaan osoittanut täydellisesti hallitsevansa oppilaitoksen tai koulun opetuskielen.

Lukiossa äidinkielen ja kirjallisuuden opetusta tai ammatillisessa koulutuksessa äidinkielen opetusta antavalta opettajalta ei vaadita kyseisen kielen erinomaista suullista ja kirjallista taitoa, jos hän on tämän asetuksen

voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan osoittanut täydellisesti hallitsevansa kyseisen kielen tai hän tämän asetuksen voimaan tullessa on kelpoinen antamaan lukiossa äidinkielen ja kirjallisuuden opetusta tai ammatillisessa koulutuksessa äidinkielen opetusta.

Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2003

Opetusministeri *Tuula Haatainen*

Hallitusneuvos Ulla Taskinen

N:o 1134

Valtioneuvoston asetus

kirkon keskusrahastosta annetun lain täytäntöönpanosta annetun asetuksen 13 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2003

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty opetusministeriön esittelystä, *muutetaan* kirkon keskusrahastosta annetun lain täytäntöönpanosta 21 päivänä joulukuuta 1944 annetun asetuksen (982/1944) 13 §, sellaisena kuin se on asetuksessa 607/1978, seuraavasti:

13 §

Keskusrahaston ja muiden kirkkohallituksen sekä hiippakuntien viranomaisten hoidossa olevien rahastojen ja muiden varojen hallinnon ja talouden tarkastaa vähintään neljä kirkolliskokouksen toimikaudekseen va-

litsemaa tilintarkastajaa, joille kirkolliskokous valitsee myös varatilintarkastajat.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004.

Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2003

Kulttuuriministeri *Tanja Karpela*

Vanhempi hallitussihteeri Tuula Lybeck